

„MAŠÍN NÁM DAL ROZKAZ, ALE JÁ UTÍKAT NEBUDU“ / 4

Osudy členů roty Obrany národa v Praze XVII a XIX

Jana Bruthansová

„BEDLIVĚ JSEM SE ŠKOLIL“ / 15

Partyzánský kurz Svazu brannosti a odbojová činnost skupiny bratří Mašinů

Tomáš Lebeda

ČEŠTINA NA BŘEZÍCH PACIFIKU / 30

K historii československého oddělení na armádní jazykové škole v Monterey

Martin Nekola

NOVĚ NALEZENÝ LETÁK ORGANIZACE SVĚTLANA / 41

„Náš národ není národem otroků, a proto svrhne otrokáře!“

Petr Mallota

NENAPLNĚNÁ KARIÉRA POHRANIČNÍKA

JOSEFA PŘÍHODY / 47

„Poznal jsem stranu jako sílu, která bojuje za spravedlivější život, než na jaký jsem byl zvyklý“

Petr Mallota

MOCNÍ NA NIŽŠÍCH ÚROVNÍCH / 53

Oberlandráti a vládní komisaři v procesu germanizace středních Čech

Miloš Hořejš

DESET STATEČNÝCH: UKRAJINSKÁ HELSINSKÁ

SKUPINA / 69

Lidskoprávní hnutí v sedmdesátých letech a jeho následovníci

Radomyr Mokryk

ROZHOVORY

KAŽDÉ IMPÉRIUM SE DŘÍVE NEBO POZDĚJI

ROZPADNE / 81

Rozhovor s bývalým ukrajinským disidentem a politickým vězněm Josyfem Ziselsem

Radomyr Mokryk

RUSKÁ FEDERACE POVAŽUJE NÁŠ INSTITUT

ZA VOJENSKÝ CÍL / 89

Rozhovor s ředitelem Ukrajinského institutu národní paměti Oleksandrem Alfjorovem

Stanislav Škoda

STUDIE

BOJ O POMNÍKY V POSTKOMUNISTICKÉ EVROPE / 95

Dekomunizace a desovětizace veřejného prostoru z pohledu politické geografie

David Hána – Libor Jelen

ESEJ

Rok 1945 v globálním kontextu / **107**

Petr Placák

UDÁLOSTI A ZPRÁVY

Novelizace trestního zákona – komunismus naroveň nacismu / **111**

Kamil Nedvědický

RECENZE / 116

Paměť a dějiny – čtvrtletník, 2025/04, ročník XIX

Vydává: Ústav pro studium totalitních režimů

Na Poříčí 1047/26, 110 00 Praha 1

Šéfredaktor: Petr Mach

Redakce: Jiří Holub, Patrik Vírkner

Grafická úprava a sazba: Vojtěch Kybal

Layout: Klára Hegerová

Poštovní adresa redakce:

Palác Archa – Na Poříčí 1047/26, 110 00 Praha 1

e-mail: pad@ustrcr.cz

Redakční rada: Petr Blažek – předseda, Milan Bárta, David Hána, Jan Cholínský, Stanislav Kokoška, Luděk Navara, Pavla Plachá, Jaroslav Rokoský, Jan Synek, Stanislav Škoda, Martin Valenta, Patrik Vírkner, Miroslav Vodrážka, Blanka Zubáková

Tisk: Unipress, s.r.o., Turnov

Použití materiálů jen se souhlasem redakce

Evidenční číslo: MK ČR E 18413

Obálka: Oberlandrát H. Eckoldt na přehlídce

u příležitosti Hitlerových narozenin v Kolíně

20. 4. 1939 (foto: Regionální muzeum v Kolíně)

Editorial: (foto: Miroslav Vodrážka)

Protější strana: Titulní strana rozsudku Lido-vého soudního dvora z 5. prosince 1942 nad pplk. Cyrilem Melicharem (repro: ABS)

ISSN 1802-8241

**paměť
a dějiny**

